

Autorsko multimedijsko izražavanje kroz komunikaciju fotografije i dizajna

---

Beden, Klara

Undergraduate thesis / Završni rad

2021

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **VERN University / Sveučilište VERN**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:146:234593>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-11-08**

Repository / Repozitorij:

[VERN' University Repository](#)

SVEUČILIŠTE VERN'

Zagreb

FILMSKO, TELEVIZIJSKO I MULTIMEDIJSKO OBLIKOVANJE

ZAVRŠNI RAD

**Autorsko multimedijsko izražavanje kroz
komunikaciju fotografije i dizajna**

Klara Beden

Zagreb, 2021.

SVEUČILIŠTE VERN'

Zagreb

ZAVRŠNI RAD

**Autorsko multimedijsko izražavanje kroz
komunikaciju fotografije i dizajna
SÌKE**

Mentorica: Miranda Herceg, mag. art. **Studentica:** Klara Beden

Zagreb, srpanj 2021.

SADRŽAJ

<i>SAŽETAK</i>	5
<i>SÌKE</i>	6
<i>KONAČNI IZBOR FOTOGRAFIJA</i>	10
<i>VIZUALNI IDENTITET I SREDSTVA PROMOCIJE</i>	18
<i>POSTAV IZLOŽBE</i>	27
<i>IMPRESSUM</i>	36

SAŽETAK

Temu završnog rada „Autorsko multimedijско izražavanje kroz komunikaciju fotografije i dizajna“, autorica pronalazi u povratku svojim korijenima i rodnom gradu Omišu. Okružena stijenama i ženama svoje odrastanje i razvijanje odlučuje prikazati kroz ciklus fotografija u kojima su glavni motivi upravo morske stijene i golo žensko tijelo.

Autorica priprema izložbu „Sike“ gdje izlaže svojih sedam fotografija iz spomenutog ciklusa aktova. Postav izložbe radi samostalno kao i sav vizualni identitet te sredstva promocije.

SUMMARY

The theme of the final work "Author's multimedia expression through the communication of photography and design", the author finds in her return to her roots and hometown of Omiš. Surrounded by rocks and women, she decides to show her growing up and development through a cycle of photographs in which the main motifs are the sea rocks and the naked female body.

The author is preparing the exhibition "Sike" where she exhibits her seven photographs from the mentioned cycle of naked female body. The exhibition set-up works independently as well as the entire visual identity and means of promotion.

SÌKE

Kada sam počela razmišljati o temi kojoj ću se posvetiti u završnom radu na studiju, zaokupljao me trenutak intenzivne promjene i odrastanja koje je taj studij označio. Naime, preseljenje u velegrad za mene je značilo potpuno novi način života i stvaranje nekog novog umjetničkog senzibiliteta. Nakon dvadeset godina provedenih u rodnom Omišu koji je oduvijek predstavljao moju osobnu sigurnost i čistoću, adaptacija na zagrebačku hektičnost i upoznavanje novih ljudi najrazličitijih profila za mene je bilo i ponovno upoznavanje i preispitivanje same sebe. Ta me tranzicija do današnjeg dana formirala i izgradila u neku drugu mene, po mnogočemu promijenjenu, ali mjesto moje sreće ostalo je isto - u prirodnom okruženju omiškog kamena. U mnoštvu formalnih ideja zapisanih na papiriće u koje bih buljila sparnih nedjeljnih popodneva iznad betona iz kojeg je isparavao vrući srpanjski zrak, to mjesto moje sreće, mjesto početka i idealnog bijega prevagnulo je nad drugim idejama pomoću kojih sam htjela zaključiti svoje visokoškolsko obrazovanje. Iako je Zagreb bio mjesto preispitivanja mog identiteta, odlučila sam se vratiti omiškom zraku i primarnoj sebi, sebi koju vodi priroda, sebi koju vode bliske žene – majka, baka, sestra, tete i prijateljice. Upravo su priroda i žene koje su me pratile kroz život predstavljale mjesto sigurnosti, ali i subjekte koje su bilježili okidači mog prvog objektiva. Naime, moje prve fotografije zapravo su bili aktovi bliskih prijateljica u prirodnom okruženju pa je tako prvotna ideja za ovaj rad bila povezivanje tih tijela s četiri prirodna elementa – zemljom, vodom, zrakom i vatrom. No, tijekom procesa sam odlučila posvetiti više prostora stijenama koje su u meni budile neki osjećaj zagrljaja, baš

kao što grle i moj rodni grad. Na fotografijama se i dalje mogu vidjeti segmenti tih prirodnih elemenata, ponajviše u koloru, rakursu i postavom modela koji stvaraju svojevrzne zagrljaje i povezanost, a čine ih upravo moje bliske prijateljice, glavne akterice najranijih fotografskih iskustava i igre koja je ostala zabilježena u njima. Odabir tih modela povezan je i s još jednim važnim segmentom ove izložbe – spoznajom i prihvaćanjem vlastitog tijela i vlastite ženstvenosti koje je za nas počelo u Omišu, a nastavilo se životom na studiju u Zagrebu. Četiri potpuno različita tijela sa svim svojim manama na ovim fotografijama oživljavaju univerzalan ideal ljepote, dalek onome kojeg nameću društveni standardi. Drugim riječima, ženstvenost je za mene oduvijek bila promjenjiva i fluidna, razvija se u skladu s unutrašnjim, ali i prirodnim uvjetima. Posebno mi je važno bilo prenijeti svoje osjećaje na njih, potaknuti ih na promišljanje o tome što ta ženstvenost za njih znači i konačno je zabilježiti fotoaparatom. Intenzivnim radom i druženjima koje je taj rad zahtijevao, zajedno smo došle do potpune opuštenosti, a igra djevojčica od prije 20 godina postala je igra žena na ušću rijeke Cetine koja je potaknula prihvaćanje naše tjelesnosti.

Svu sam materiju fotografirala DSLR Canon EOS 600D aparatom, isključivo pomoću širokokutnog objektiva kako bi do izražaja došao prostor u svoj njegovoj punini, ali i kako bih postigla cjelovitost strukture, bez potrebe za naknadnim retuširanjem fotografija. Također, posebno je važno bilo koristiti prirodno pronađeno svjetlo pa sam fotografirala u sumrak. U to vrijeme crvena i narančasta boja su najintezivnije i činile su se kao zanimljiv kontrast sivim stijenama. Upravo te tople boje na golom tijelu daju ružičasti nevini sjaj. Trudila sam se istaknuti kontrast mekih tijela s grubošću kamena, a gornjim

sam rakursom nastojala prikazati uronjenost njihovih tijela u prirodno okruženje i sebe postaviti u ulogu apsolutnog, sveznajućeg promatrača. Osim toga, odlučila sam ne prikazati lica modela kako bi se izbjeglo potencijalno personaliziranje jer je za mene smisao ovih fotografija i same izložbe identifikacija s tijelom i tjelesnošću kao takvom, umjesto osobnog izlaganja nečijeg tijela.

Za naziv same izložbe – „Sike“ odlučila sam se zbog toga što u dalmatinskom žargonu, u mom izvornom govornom području, riječ sike znači grebeni ili stijene pokraj i/ili u moru. Također mi je bila zanimljiva i asocijacija na riječ sike koja se koristi kao sinonim za ženske grudi. Upravo zbog toga naglašavam dijakritik na slovu „i“ da se zna da je naziv ipak nešto „oštriji“ i označava stijene, ali da mašta i prva pomisao vodi na mekano, na ružičaste grudi.

Oblikovanje vizualnog identiteta u svrhu promocije fotografija, odnosno same izložbe za mene je bio izniman pothvat obzirom da kao fotograf nisam imala puno prilika baviti se i tim načinom umjetničkog izražavanja. Vrlo je zanimljivo bilo truditi se svoje fotografije približiti široj publici kroz dizajn. Stvarajući određenu samopromociju kroz plakate, programsku knjižicu i digitalne oblike, imala sam priliku svoje fotografije još više i dublje analizirati, promatrati i razlučivati. Što je bitno? Što vam želim reći? Što vam želim pokazati, a što ćete tek otkriti na izložbi? Sve su to pitanja koja su mi se vrtjela u glavi dok sam tražila odgovarajuća rješenja. Kroz proces zapisivanja ideja i kasniju realizaciju, odlučila sam svoje fotografije iskoristiti kao glavni medij svih materijala. Učinilo mi se kako su dovoljno snažne i intrigantne da bi privukle i zainteresirale znatiželjne poglede. Fotografije u dizajnu plakata su dominantne – one su ujedno i plakati. Upravo prema njima i cijelom kontekstu koji

se krije iza njih samih biram adekvatnu tipografiju. Fotografije koje nisu tipične i klasične, već nešto suvremenije zahtijevaju i tome prikladnu tipografiju. Isti tretman provodim na svim materijalima. Odlučujem se za sans serifnu Archivo te kombiniram različite rezove. Za naslove koristim extended extra bold, podnaslove normal bold te za tekući tekst condensed medium. Također kombiniram bijelu, crnu i ružičastu boju. Crna i bijela slova su u funkciji jednostavnog i jasnog uz sami ton fotografije, odnosno ton stijena, dok ružičasta stvara kontrast i toplinu baš kao i tijela na fotografijama. Upravo sama asocijacija ružičaste boje na žene i ženstvenost pridaje joj još veću važnost pri oblikovanju. Odabrati prostor u kojem bi se održala izložba u ovo pandemijsko vrijeme je bilo vrlo teško, stoga se odlučujem na prostor studija Katran. Multifunkcionalni prostor sam na dva dana prenamijenila u galerijski. Sivi i bijeli industrijski zidovi, teške sive zavjese i bijele prozirne zavjese od tila odlično se uklapaju u cijelu priču. Ponovno se stvara kontrast tvrdog i mekanog, oštrog i nježnog. Fotografije na velikom formatu i led lampe postavljene na pod „uronile“ su u cijeli ambijent i dovršile priču o toplom zagrljaju morskih stijena, mojih sika.

KONAČNI IZBOR FOTOGRAFIJA

FOTOGRAFIJA 1 90 x 140 cm

FOTOGRAFIJA 2 90 x 140 cm

FOTOGRAFIJA 3 140 x 90 cm

FOTOGRAFIJA 4 90 x 140 cm

FOTOGRAFIJA 5 140 x 90 cm

FOTOGRAFIJA 6 90 x 140 cm

FOTOGRAFIJA 7 140 x 90 cm

FOTOGRAFIJA 1

FOTOGRAFIJA 2

FOTOGRAFIJA 3

FOTOGRAFIJA 4

FOTOGRAFIJA 5

FOTOGRAFIJA 6

FOTOGRAFIJA 7

VIZUALNI IDENTITET I SREDSTVA PROMOCIJE

HORIZONTALNI PLAKAT B2

VERTIKALNI PLAKAT B2

UVODNIK 2X 25 x 70 cm

LEGENDE 180 x 26 mm

DEPLIJAN 148 x 315 mm

FACEBOOK PROFILNA FOTOGRAFIJA 170 x 170 px

FACEBOOK NASLOVNA FOTOGRAFIJA 851 x 315 px

INSTAGRAM OBJAVA 1080 x 1080 px

INSTAGRAM PRIČA 750 x 1334 px

HORIZONTALNI PLAKAT

VERTIKALNI PLAKAT

UZ OKRUŽENOST
ŠTIJENAMA I ŽENAMA
U MEDITERANSKI
OBOJENOM GRADU
OMIŠU, SNAŽNI ŽIVOTNI
UZORI SU POVEZANI
S KANJONOM KAO
NJEDROM MLADOSTI
I UŠĆEM KAO MJESTOM
U KOJEM SE SPOZNAJE
SAZRIJEVANJE
VLASTITE ŽENSKOSTI
I PUŠTA SE U
BESKONAČNOST
KOJA ZNAČI SVIJET.

LEGENDE

SÌKE KLARA BEDEN

FOTOGRAFIJA 1

90 cm x 140 cm

SÌKE KLARA BEDEN

FOTOGRAFIJA 2

90 cm x 140 cm

SÌKE KLARA BEDEN

FOTOGRAFIJA 3

140 cm x 90 cm

SÌKE KLARA BEDEN

FOTOGRAFIJA 4

90 cm x 140 cm

SÌKE KLARA BEDEN

FOTOGRAFIJA 5

140 cm x 90 cm

SÌKE KLARA BEDEN

FOTOGRAFIJA 6

90 cm x 140 cm

SÌKE KLARA BEDEN

FOTOGRAFIJA 7

140 cm x 90 cm

DEPLIJAN

UZ OKRUŽENOST STIJENAMA I ŽENAMA U MEDITERANSKI OBOJENOM GRADU OMIŠU, SNAŽNI ŽIVOTNI UZORI SU POVEZANI S KANJONOM KAO NJEDROM MLADOSTI I UŠĆEM KAO MJESTOM U KOJEM SE SPOZNAJE SAZRIJEVANJE VLASTITE ŽENSKOSTI I PUŠTA SE U BESKONAČNOST KOJA ZNAČI SVIJET.

iz teksta MICHAELE LJUBIČIĆ

Narativ može biti dokumentiran kroz asocijativnu i simbolističku igru, odnosno simbolističku priču o vlastitom identitetu što je slučaj u recentno izloženom radu Klare Beden. Gola tijela bez lica, kao univerzalni prikaz deperzonalizacije, u spontanim pozama kao ogoljevanje motiva do arhetipa žene unutar radikalnog i dramatičnog te intrigantno mjesto radnje čine sadržaj fotografija otvorenim za apliciranje autorskog narativa.

Klarina dramaturgija isprva priziva gotovo pa *lars von trierovsku* nelagodu čime je pristup tematskom konceptu lišen infatlnog prizvuka. Kao što se i sama autorica izjašnjava, kroz asocijacije na svoja 'počela' i još nedavnu prošlost, izložene fotografije čine opus koji čvrsto, poput stijena na tim istim fotografijama, zaokružuju dosadašnji rast i postavljaju temelj za možebitni nastavak naracije o oštroj i mekanom, o granitnom i putenom.

ODRASTANJE MICHAELA LJUBIČIĆ mag. comp. litt.

'Zato je ljudska priroda Jedno koje se ne može definirati, jer nije Jedno, već Razlike i Različitosti.' Ovo su riječi filozofa i pisca Predraga Fincija, a s njima se u svojoj izložbi *SIKE* svakako poistovjećuje studentica filmskog, televizijskog i multimedijskog oblikovanja — Klara Beden. Naime, mlada je autorica završetak svog formalnog obrazovanja odlučila okruniti izložbom koja obuhvaća ključne segmente njezina odrastanja. Okružena stijenama i ženama u mediteranski obojenom gradu Omišu, Beden je snažne životne uzore odlučila povezati s kanjonom kao njedrom svoje mladosti i ušćem kao mjestom u kojem spoznaje sazrijevanje vlastite ženskosti i pušta se u beskonačnost koja znači svijet.

DEPLIJAN

SİKE KLARA BEDEN

Kada sam počela razmišljati o temi koju ću posvetiti završnom radu na studiju, glavom mi se motao trenutak intenzivne promjene i odrastanja koje je taj studij označio. Naime, preseljenje u velegrad za mene je značilo potpuno novi način života i stvaranje nekog novog umjetničkog senzibiliteta.

Nakon dvadeset godina provedenih u rodnom Omišu koji je oduvijek označavao moju osobnu sigurnost i čistoću, adaptacija na zagrebačku hektičnost i upoznavanje novih ljudi najrazličitijih profila za mene je bilo i ponovno upoznavanje i preispitivanje same sebe. Ta me tranzicija do današnjeg dana formirala i izgradila i promijenila, ali mjesto sreće ostalo je isto — u prirodnom okružju Omiškog kamena. U mnoštvu formalnih ideja zapisanih na papiriće u koje bih buljila sparnih nedjeljnih popodneva iznad betona iz kojeg je isparavao vrući srpanjski zrak, to isto mjesto moje sreće, mjesto početka i idealnog bijega prevagnulo je nad drugim idejama pomoću kojih bi zaključila svoje visoko obrazovanje.

Kako je Zagreb označio ključno mjesto preispitivanja mog identiteta, odučila sam se vratiti omiškom zraku i primarnoj sebi, sebi koju vodi priroda, sebi koju vode bliske žene — majka, baka, sestra, tete i prijateljice. Upravo su priroda i žene koje su me pratile kroz život označile mjesto sigurnosti, ali i subjekte koje su bilježili okidači mog prvog objektiva. Naime, moje prve fotografije zapravo su bili aktovi bliskih prijateljica u prirodnom okruženju pa je tako prvotna ideja za ovaj rad bila povezivanje tih tijela s četiri prirodna elementa — zemljom, vodom, zrakom i vatrom.

No, tijekom procesa sam odlučila posvetiti više prostora stijenama koje su u meni budile neki osjećaj zagrijaja, baš kao što grle i moj rodni grad. Odabir modela povezan je i s još jednim važnim segmentom ove izložbe — spoznajom i prihvaćanjem vlastitog tijela i vlastite ženstvenosti koje je za nas počelo u Omišu, a nastavilo se životom na studiju u Zagrebu. Četiri potpuno različita tijela sa svim svojim manama na ovim fotografijama oživljavaju univerzalan ideal ljepote, dalek onome koji nameću društveni standardi.

Drugim riječima, ženstvenost je za mene oduvijek bila promjenjiva i fluidna, razvija se u skladu s unutrašnjim, ali i prirodnim uvjetima. Posebno mi je važno bilo prenijeti svoje osjećaje na njih, potaknuti ih na promišljanje o tome što ta ženstvenost za njih znači i konačno je zabilježiti fotoaparatom. Intenzivnim radom i druženjima koje je taj rad zahtijevao, zajedno smo došli do potpune opuštenosti, a igra djevojčica od prije 20 godina postala je igra žena na ušću rijeke koja je potaknula prihvaćanje naše tjelesnosti, a to je Cetina. Posebno mi je važno bilo koristiti prirodno pronađeno svjetlo pa sam tako fotografirala u sumrak. Upravo te tople boje zalazećeg sunce na golom tijelu daju ružičasti nevini sjaj.

Trudila sam se istaknuti kontrast mekih tijela s grubošću kamena, a gornjim sam rakursom nastojala prikazati uronjenost njihovih tijela u prirodno okruženje i sebe postaviti u ulogu apsolutnog, sveznajućeg promatrača. Osim toga, odlučila sam ne prikazati lica modela kako bi se izbjeglo potencijalno personaliziranje jer je za mene smisao ove izložbe identifikacija s tijelom i tjelesnošću kao takvom, umjesto osobnog izlaganja nečijeg tijela.

AUTORSKI NARATIV LUKA MATULIĆ mag. edu. Ikiu.

Fotografija kao izum u početku je služila čistom dokumentiranju okoline tj. dokumentiranju stvarnoga svijeta. Fascinacija preslikavanja prirode kao ideala ima svoje začetak, posebice u zapadnjačkoj umjetnosti, već u antičkim vremenima. Naime, u filozofskoj misli starih Grka, kroz pojam mimesisa iznjedrenog od strane Aristotela, očituje se nagon ka preslikavanju prirode i njenih idealnih proporcija kojeg svaki umjetnik predstavlja kroz vlastit izraz.

Izumom fotografije nastojanja za preslikavanje svijeta kroz umjetnički izraz dobiva novu dimenziju. Tehnička preciznost samog 'praobjektiva' — *camere obscurae* je nemjerljiva jer optički točno preslikava ono što je ispred nje, a da ne govorimo o današnjem napretku tehnologije na tom području. Novije generacije pametnih telefona mogu, uz potpunu automatizaciju procesa, fotografirati kvalitetom kakvu su donedavno pružali isključivo profesionalni objektivi. Tako možemo reći da svatko tko posjeduje svježu tehnologiju u stanju je, bar s tehničke strane, producirati visoko kvalitetno. Stoga, nameće se pitanje, u kojem području ili na koji način današnja fotografija može biti prepoznata kao artistska? Gotovo pa laički nekad se može reći da današnja fotografija pokušava imitirati slikarski izraz u smislu stvaranja prepoznatljivog 'rukopisa'. Naravno, takav pristup je uvjetan jer ovisi i o samom žanrovskom konceptu. No, između ostalog, odgovor leži i u narativu, bilo eksplicitnom ili skrivenom, koji autor prilaže uz same kadrove.

SİKE Klara Beden

FACEBOOK PROFILNA FOTOGRAFIJA

FACEBOOK NASLOVNA FOTOGRAFIJA

INSTAGRAM OBJAVA

INSTAGRAM PRIČA

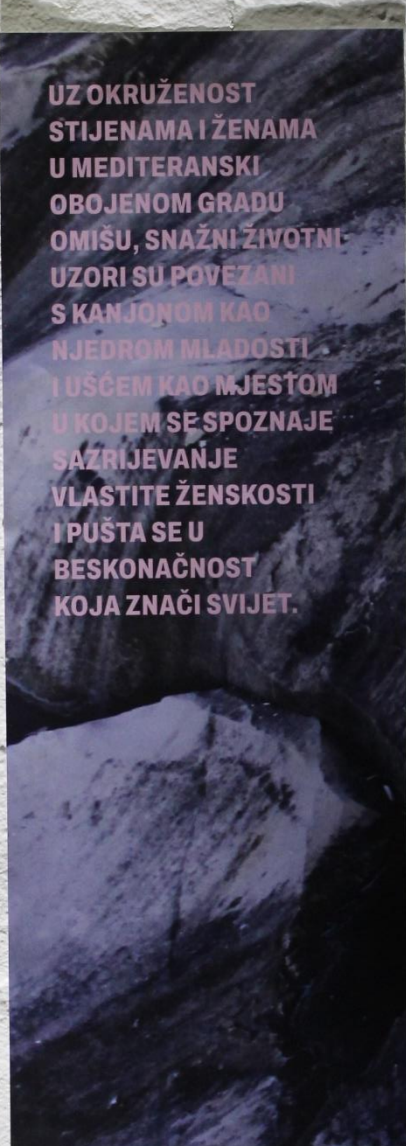
POSTAV IZLOŽBE

PROSTOR

Photo studio Katran

SĪKE

UZ OKRUŽENOST
STIJENAMA I ŽENAMA
U MEDITERANSKI
OBOJENOM GRADU
OMIŠU, SNAŽNI ŽIVOTNI
UZORI SU POVEZANI
S KANJONOM KAO
NJDROM MLADOSTI
I UŠĀEM KAO MJESTOM
U KOJEM SE SPOZNAJE
SAZRIJEVAŅJE
VLASTITE ŹENSKOSTI
I PUŠTA SE U
BESKONAĀNOST
KOJA ZNAĀI SVIJET.

UZ OKRUŽENOST
STIJENAMA I ZENAMA
U MEDITERANSKI
OBDOJENOM GRADU
OMISU, SNAŽNI ŽIVOTNE
UZORI SU POVEZANI
S KANJIPOROM KAO
U JEDNOM MLADOSTI
TURKEM I U OČIJEŠTOM
GRADU SE SPOZNAJE
SAMIJEVANJE
VLASTITE ŽENSKOSTI
I PUSTA SE U
BESKONAČNOST
KOJA ZNAČI SVIJET.

IMPRESSUM

Photo studio Katran

23. – 25. 6. 2021.

AUTORICA IZLOŽBE

Klara Beden

MENTORICA

Miranda Herceg mag. art.

AUTORI TEKSTA

Klara Beden

Luka Matulić mag. edu. Ikilu.

Michaela Ljubičić mag. comp. litt.

DIZAJN VIZUALNIH KOMUNIKACIJA

I POSTAVA IZLOŽBE

Klara Beden

TISAK

Ars kopija d. o. o.

Izložba je dio završnog rada na studiju FTMO

Sveučilište VERN, Zagreb, 2021.

IMPRESSUM

